

ชื่อเรื่อง การประเมินค่า RSBI กับความสำเร็จในการหย่าเครื่องช่วยหายใจผู้ป่วย RCU

ชื่อผู้วิจัย นางดำรงจิต ภูตายนางสาววารารักษ์ บุญทศ หอผู้ป่วย RCU

บทนำและวัตถุประสงค์ : ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษานในหอผู้ป่วยวิกฤตมีปัญหาของระบบทางเดินหายใจล้มเหลวต้องใส่เครื่องช่วยหายใจมากกว่าร้อยละ ๙๐ มีระยะเวลาในการใส่เครื่องช่วยหายใจเฉลี่ยนาน ๒๗วัน และใช้ระยะเวลาในการหย่าเครื่องช่วยหายใจร้อยละ ๔๑ ของระยะเวลาที่ใช้เครื่องช่วยหายใจทั้งหมด มีอัตราตายร้อยละ ๓๔ ดังนั้นเป้าหมายในการดูแลผู้ป่วยที่ใส่เครื่องช่วยหายใจคือการดูแลให้ผู้ป่วยหย่าเครื่องช่วยหายใจโดยเร็วที่สุด ในประเทศไทยพบว่าผู้ป่วยใช้เครื่องช่วยหายใจเป็นจำนวนมากขึ้นทุกปี ส่งผลให้สูญเสียค่าใช้จ่ายในการรักษา แสดงให้เห็นว่าการหย่าเครื่องช่วยหายใจให้ประสบความสำเร็จยังเป็นปัญหา จากการศึกษาพบว่ามีตัวชี้วัด (Weaning predictors) ที่ใช้ทำนายความสำเร็จของการถอดท่อช่วยหายใจมากถึง ๔๖๒ ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่มามีความสำเร็จของการหย่าเครื่องช่วยหายใจสูงได้แก่ Rapid shallow breathing index (RSBI)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาถึงการประเมินค่า RSBI ต่อผลสำเร็จในการหย่าเครื่องช่วยหายใจในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราการหายใจที่ผู้ป่วยหายใจเองใน ๑ นาที เพื่อให้ได้ tidal volume ๑ ลิตร หรือค่า RSBI ในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ และหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการหายใจที่ผู้ป่วยหายใจเองใน ๑ นาที เพื่อให้ได้ tidal volume ๑ ลิตร หรือค่า RSBI กับความสำเร็จในการหย่าเครื่องช่วยหายใจในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ เพื่อนำมาพัฒนาแนวทางปฏิบัติให้ผู้ป่วยสามารถหย่าเครื่องช่วยหายใจได้สำเร็จโดยเร็วที่สุด โดยไม่มีภาวะแทรกซ้อนที่ไม่พึงประสงค์จากการใช้เครื่องช่วยหายใจ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการดูแลผู้ป่วยวิกฤต

วิธีการศึกษา : เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analytical research) เลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย RCU ที่ใส่เครื่องช่วยหายใจตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม-๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๓๐ ราย ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้สถิติวิเคราะห์ที่ได้แก่ Chi-square Test

ผลการศึกษา : ผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ เป็นเพศชายร้อยละ ๖๓.๓ อายุ ๖๑-๘๐ ปี ร้อยละ ๕๐ ผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจหย่าเครื่องช่วยหายใจสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗ โดยค่า RSBI ที่ผู้ป่วยหย่าเครื่องช่วยหายใจสำเร็จมากที่สุดคือ RSBI ๘๑-๑๐๐ f/L ร้อยละ ๑๐๐ เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่าค่า RSBI ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการหย่าเครื่องช่วยหายใจ

สรุปและข้อเสนอแนะ : เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ค่า RSBI ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการหย่าเครื่องช่วยหายใจ ค่า RSBI ที่ผู้ป่วยหย่าเครื่องช่วยหายใจสำเร็จมากที่สุดคือ ๘๑-๑๐๐ f/L ร้อยละ ๑๐๐ แต่เนื่องจากค่า RSBI บอกได้เฉพาะความสามารถในการหายใจเองเท่านั้นไม่ได้เป็นตัวประเมินปัญหาทางเดินหายใจส่วนต้น นั้นหมายความว่าผู้ป่วยที่มีค่า RSBI ค่าระหว่าง ๘๑-๑๐๐ f/L จะสามารถหย่าเครื่องช่วยหายใจสำเร็จได้จะต้องมีปัจจัยอื่นๆที่ต้องประเมินร่วมด้วยเสมอ